

ชื่อเรื่อง	สภาพการผลิตและจำหน่ายมะม่วงน้ำดอกไม้สำหรับการส่งออกของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงอำเภอพริ้ว จังหวัดเชียงใหม่
ผู้แต่ง	ศิริพร พจนการุณ, สำอางค์ เกตุวราภรณ์ และ อนรรค อุปมาลี
ที่มา	กำหนดการประชุมและบทคัดย่อ. การประชุมวิชาการพืชสวนแห่งชาติ ครั้งที่ 7, 26-30 พฤษภาคม 2551. ณ โรงแรม อมารินทร์ลาгуน จ. พิชญโลก. 391 หน้า
คำสำคัญ	มะม่วงน้ำดอกไม้; การผลิต; การจำหน่าย

คำสำคัญ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการผลิตและการจำหน่ายมะม่วงน้ำดอกไม้เพื่อการส่งออก สำหรับเป็นแนวทางในการวิจัยทดสอบ และพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้แบบเกษตรกรมีส่วนร่วมตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสมที่เกษตรกร ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้เพื่อการส่งออก อำเภอพริ้ว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 89 ราย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิหลัง ข้อมูลการผลิตด้านการปฏิบัติดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การรวบรวมผลผลิต การควบคุมคุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้ ข้อมูลด้านต้นทุนการผลิตและรายได้ การคัดเกรดผลผลิต และการจำหน่ายมะม่วงน้ำดอกไม้ของเกษตรกร โดยใช้แบบสอบถามดำเนินการรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม ถึง กุมภาพันธ์ 2551 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จาก การศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 40-59 ปี มีความรู้ระดับประถมศึกษา ปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้พันธุ์ทะวายเบอร์ 4 มากที่สุด รองลงมา คือพันธุ์สีทอง โดยผลิตเพื่อการส่งออกเป็นอาชีพหลัก เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้เฉลี่ย 9.93 ไร่ จำนวนต้นต่อไร่เฉลี่ย 53.31 ต้น มีจำนวนต้นที่ให้ผลผลิตในฤดูกาลปลูกปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 73.43 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เฉลี่ย 845.56 กิโลกรัม เกษตรส่วนใหญ่มีประสบการณ์เรื่องการผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้เพื่อการส่งออก เฉลี่ย 4.69 ปี โดยเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตมะม่วงเพื่อการส่งออกจากประธานกลุ่ม และเพื่อนเกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมะม่วงด้วยกันเอง สำหรับการปฏิบัติดูแลรักษา เกษตรกรส่วนใหญ่มีการตัดแต่งกิ่ง มีการให้น้ำแก่ต้นมะม่วงช่วงเดือนธันวาคม ถึงเมษายน มีการปลิดผลอ่อนที่มีลักษณะกระเทย และบิดเบี้ยวไม่ตรงตามพันธุ์ มีการห่อผลโดยส่วนใหญ่ใช้ถุงใหม่ในการห่อมากที่สุด รองลงมาคือ ถุงเก่า 1 ปี เกณฑ์ในการคัดเลือกถุงเก่า คือเลือกถุงที่ไม่ขาดมากที่สุด รองลงมาคือ เลือกถุงที่ไม่มีเปลือกแข็งติดในถุงเมื่อสังเกตด้วยตาเปล่า และถุงที่ห่อผลแล้ว

ไม่พบโรคติดในผล ตามลำดับ ทั้งนี้ มีการนำถุงเก่าตากแดดก่อนใช้ แมลงศัตรูที่พบมากที่สุด คือ เพลี้ยไฟ มะม่วง โรคที่พบมากที่สุดคือ แอนแทรคโนส เกษตรกรกำจัดวัชพืชโดยใช้สารเคมีร่วมกับวิธีกล ส่วนใหญ่ เก็บเกี่ยวโดยใช้บันได และใช้มือในการเก็บผล เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจเก็บเกี่ยว คือ การนำผลไปลอยน้ำ มีการตรวจสอบสารพิษตกค้างในผลมะม่วงก่อนการเก็บเกี่ยว และส่วนใหญ่ผ่านการตรวจสอบ ทำความสะอาดผลโดยใช้ผ้าเช็ดเพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ติดมากับผล และเด็ดขั้วให้เหลือขีดผล การคัดเกรดใช้ระบบการชั่งน้ำหนัก เกษตรกรจำหน่ายในลักษณะเป็นตะกร้าให้พ่อค้าบรรจุงเอง โดยจำหน่ายให้แก่ผู้ส่งออก ที่จตุรัสชื่อของกลุ่ม โดยจำหน่ายเป็นครั้งๆ ตามที่พ่อค้าสั่งซื้อ ราคาผลผลิตเกรดเอ กิโลกรัมละ 31.12 บาท เกรดบี กิโลกรัมละ 22.18 บาท และเกรดซี กิโลกรัมละ 15.00 บาท โดยผลผลิตส่วนใหญ่เป็นเกรดเอและมี เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยทั้งหมด เท่ากับ 174,539.00 บาท/ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 16,768.31 บาท/ปี มี ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 11,719.20 บาท/ปี และมีกำไรเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 5,049.11 บาท/ปี

เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการทราบความแตกต่างระหว่างการใช้ถุงใหม่และถุงเก่าในการห่อผลที่มี ต่อคุณภาพผลมะม่วงหลังการเก็บเกี่ยว เนื่องจากเพื่อลดต้นทุนการผลิตมะม่วงยังไม่ทราบความแตกต่าง ระหว่างการใช้ถุงเก่ากับถุงใหม่ และเพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการเลือกถึงในการห่อผล นอกจากนี้ เกษตรกรต้องการช่วยเหลือทางวิชาการในระดับ ‘มาก’ ด้านสายพันธุ์มะม่วงน้ำดอกไม้พันธุ์ใหม่ ที่มีคุณภาพดี มากที่สุด รองลงมา คือ การปรับปรุงคุณภาพผลผลิตด้านสีผิว และขนาดผลให้ได้ 3 ผลต่อกิโลกรัม สายพันธุ์ต้นต่อที่มีความแข็งแรงและให้ผลผลิตคุณภาพดี การลดต้นทุนการใช้ปุ๋ย การลดต้นทุน การใช้สารเคมีป้องกันโรคและแมลง การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟ และโรคแอนแทรคโนส ตามลำดับ

ดังนั้น ผลงานวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางการปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สำหรับการผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้ที่มีคุณภาพเพื่อการส่งออกแบบเกษตรกรมีส่วนร่วม ตามแนวทางเกษตรดี ที่เหมาะสมในพื้นที่ โดยเน้นการศึกษาเทคโนโลยีการห่อผล และความแตกต่างระหว่างการใช้ถุงเก่าและถุง ใหม่ในการห่อผลที่มีคุณภาพผลผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้ของเกษตรกรต่อไป